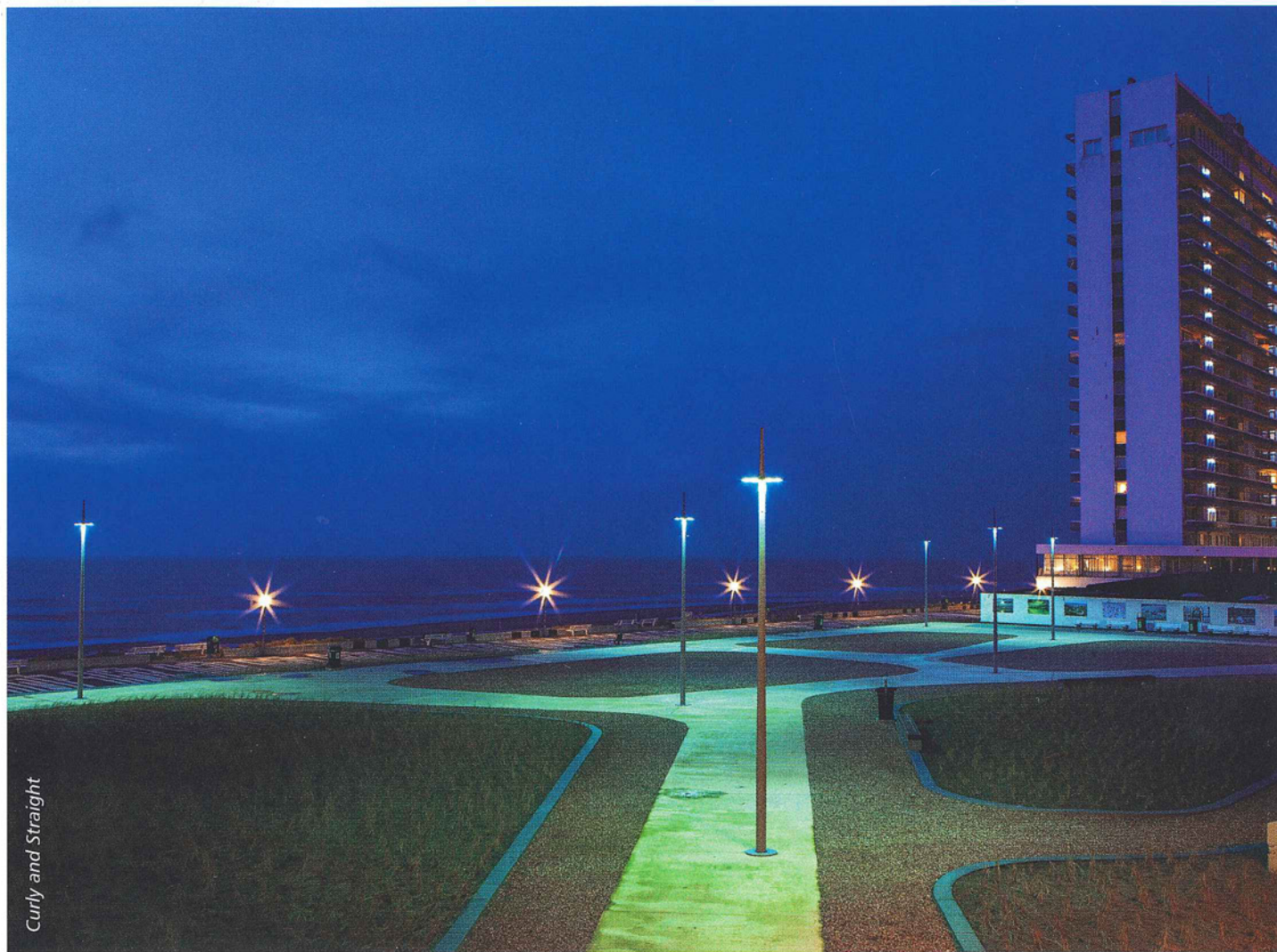

EEN AZUURGROENE ZEE VAN VERLICHTING IN ZANDVOORT

Curly and Straight

EEN VERHARD PLEIN OP HET DAK VAN EEN PARKEERGARAGE IS GETRANSFORMEERD TOT EEN ORGANISCH DUINLANDSCHAP.

An de Zandvoortse boulevard ligt sinds de jaren 60 het Fenemaplein. Het plein, liefst 5000 m² groot, bestond tot voor kort volledig uit betontegels en was voorzien van enkele bankjes en plantenbakken. In het najaar van 2017 benaderde de gemeente Zandvoort MTD

landschapsarchitecten voor het maken van een inrichtingsplan om het plein een face-lift te geven. Vervolgens is MTD verantwoordelijk geweest voor de uitvoeringsvoorbereiding van de realisatie.

Beperkingen en uitdagingen

Het bureau had te maken met een aantal uitdagingen, die de kaders vormden voor het plan. Zo bracht het feit dat het plein het dak is van een tweelaagse parkeergarage veel beperkingen met zich mee, zowel qua gewicht als de gebruiksmogelijkheden. Daarnaast hadden de omwonenden een aantal wensen. Ze wilden voorkomen dat het Fenemaplein gebruikt zou gaan worden voor grootschalige evenementen. Bovendien hechtten

Het Fenemaplein wordt voorzien van halfverharding met schelpen. De lichtmasten worden onder andere gebruikt voor speciale kleureffecten bij kleinschalige evenementen.

Tussen duinlandschap, de velden met schelpen en de betonvlakken met golfpatroon ontstaat een fraai grafisch vormen- en lijnenspel

de bewoners logischerwijs aan hun vrije uitzicht op de Noordzee dat ze graag wilden behouden. Ook de gemeente gaf MTD landschapsarchitecten randvoorwaarden mee. Zandvoort had de wens om het groene karakter van de boulevard en de omgeving te versterken. Daarbij moest de openbare ruimte beter ingezet worden voor klimaat-adaptieve doelstellingen zoals het verminderen van hittestress en een robuuster watersysteem.

Deze uitgangspunten leidden tot een ontwerp dat ervoor zorgt dat er eigenlijk geen sprake meer is van een plein. Zo is meer dan 50 procent van het projectgebied onthard door middel van water-doorlatende schelpenverharding en de realisatie van een glooiend duinlandschap. Het organische en landschappelijke ontwerp sluit op vanzelfsprekende wijze aan op het bestaande duinlandschap in de overgangen tussen de boulevard en het strand.

Balkon met uitzicht

Door de hogere ligging vormt het vernieuwde 'plein' een bijna natuurlijk balkon met zicht op zee. Dit hoogteverschil wordt geaccentueerd en opgelost met grote natuurstenen treden die tevens zitgelegenheid bieden. De verbinding tussen de boulevard en het nieuwe landschap is hiermee op een speelse en uitnodigende wijze tot stand gebracht.

Op het plein zelf kan de bezoeker verblijven, ontmoeten en wandelen en er kunnen door het jaar heen kleinschalige activiteiten op plaats vinden. Hiertoe is er naast de halfverharding met schelpen een structuur van in het werk gestorte zand-kleurige betonvlakken in het ontwerp voorzien, waarmee de belangrijkste looplijnen worden ge-

faciliteerd en tevens een fraai grafisch vormen- en lijnenspel ontstaat tussen de drie hoofdmaterialen: het duinlandschap, de velden met schelpen en de betonvlakken met golfpatroon. Met bovengenoemde ingrediënten was de inrichting echter nog niet compleet.

Avondbeleving

Naast de ambitie om nog enkele bijzondere speelobjecten op het plein te positioneren, zoals klauter- en belevingsobjecten in de vorm van zeedieren en/of schelpen, moest het gebied ook 's avonds een bijzondere beleving verkrijgen. Hiervoor heeft MTD landschapsarchitecten een lichtplan bedacht waarbij het licht op een bijna golfachtige wijze over het maaiveld beweegt, met een kleur die refereert aan de zee of de zogenaamde groenblauwe zeevonk, veroorzaakt door algen op een warme zomeravond. In samenwerking met Matmo Lichtadviezen b.v. is dit idee verder uitgewerkt met armaturen van Rohl-international, waarbij lichtkleur, lichtdynamiek en de fraaie vormgeving van de masten en armaturen op een unieke wijze bij elkaar zijn gebracht. Het inregelen van het beoogde lichteffect was hierbij een belangrijk onderdeel van de opgave voor MTD Landschapsarchitecten.

Bestand tegen weer en wind

Voor het Fenemaplein werd gekozen voor toepassing van de armatuur Cigo van de Franse fabrikant Rohl, die in Nederland exclusief wordt vertegenwoordigd door Matmo Lichtadviezen. De platte en ronde vormgeving van de armatuur heeft een subtiele uitstraling en kiest geen richting. Tevens is de armatuur goed bestand tegen weersinvloeden, een stevige westerstorm is geen probleem. De behuizing is gemaakt van gegoten aluminium en is

Een artist's impression van het vernieuwde plein.

Het heringerichte Fenemapplein is een bijna natuurlijk balkon voor de appartementenbewoners.

voorzien van een speciale lak die de armatuur beschermt tegen corrosie. Daaroverheen is nog eens een extra sterke poedercoating aangebracht, waardoor het geheel geschikt is voor plaatsing aan de kust, waar wind en zout de armatuur schade toe zouden kunnen brengen.

De conische stalen mast van VDL Mast Solutions werd speciaal voor dit project gefabriceerd en is 8 meter hoog. Daarbij is gekozen voor een lichtpunthoogte van 7 meter om te kunnen voldoen aan de verlichtingsnormen. Elke armatuur bestaat uit twee halve manen die rondom een los bovendeel worden gekoppeld. In totaal bevinden zich in de armatuur zes ledmodulen die elk zijn opgebouwd uit 16 RGB-W leds die gezamenlijk meer dan voldoende lichtoutput leveren. Door de speciale software in de DMX controlebox is het mogelijk iedere driver separaat aan te sturen en van kleur te doen veranderen. Hierdoor is mogelijk om elke lichtkleur samen te stellen en dus ook de door MTD gewenste azuurgroene kleur.

Subtiële golfbeweging

Ook het golfeffect wordt gerealiseerd door de DMX controlebox. Daarbij worden er telkens twee, op voorhand met architect vastgestelde, lichtmasten aangestuurd naar hun maximaal ingestelde lichtniveau terwijl het restant in de laagste stand blijft staan. Wanneer het maximum is bereikt, gaan twee andere masten feller branden en worden de eerder genoemde armaturen teruggebracht naar hun basisstand. Door dit willekeurig over het plangebied te doen ontstaat er een subtiële golfbeweging. Door aanpassing van de software is elke kleur en beweging realiseerbaar met deze verlichting. Hierdoor is de omgeving van meerdere sferen te voorzien en kan elk evenement extra ondersteund worden. Denk aan volledig oranje op Koningsdag, roze of paars bij de gay-parade of een breed kleurenpalet tijdens de kermis. Vooralsnog zal dit nieuwe 'plein' in Zandvoort in de avonden verlicht worden door een azuurgroene zee van verlichting.

Het licht beweegt
op een bijna
golfachtige
wijze over het
maaiveld, met
een kleur die
refereert aan de
zee